

Aan:	de gemeenteraad	Van team:	
Portefeuillehouder:	Wethouder Van Diepen	Adviseur:	Dolf Rientjes
		E-mail:	d.rientjes@denhelder.nl
Betrokken portefeuillehouder:	Burgemeester De Boer, Wethouder Bais, Wethouder Camara, Wethouder De Vrij, Wethouder Nanning, Wethouder Zuiddam		
Classificatie:	Openbaar	Kenmerk:	0000149072
		Datum voorstel:	5 november 2024
Onderwerp:	Voorstel over de Decembernota 2024		

Publiekssamenvatting:

Na het vaststellen van de twee tussenrapportages in 2024 met bijbehorende wijziging in de begroting, wordt jaarlijks in de maand december een laatste begrotingswijziging en een voorstel tot budgetoverheveling aan de raad aangeboden. Met deze laatste begrotingswijziging van 2024 worden de grootste afwijkingen tussen de begroting en de realisatie verklaard. Met dit besluit wordt de begroting voor € 9,98 miljoen voordelig bijgesteld en de gemeenteraad wordt voorgesteld om in plaats van de begrote onttrekking van € 6,76 miljoen, € 3,22 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve. Daarnaast wordt, vooruitlopend op de jaarrekening, voorgesteld om voor elf projecten voor in totaal € 3,14 miljoen over te hevelen naar 2025. Reden daarvan is dat het incidenteel geld is voor werkzaamheden die niet zijn begroot in 2025 én niet zijn uitgevoerd in 2024.

Geadviseerd besluit:

De gemeenteraad besluit:

1. negen bestemmingsreserves op te heffen, conform het overzicht in bijlage II, bladzijde 23, van de decembernota;
2. de bestemmingsreserves buurthuizen, Hortus Overzee en cofinanciering initiatieven in te stellen en aan deze reserves respectievelijk € 400.000, € 350.000 en € 1,1 miljoen te doteren;
3. voor in 2024 nog niet uitgevoerde werkzaamheden een bedrag van € 3,14 miljoen over te hevelen naar 2025, dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve 'Nog uit te voeren werkzaamheden' en daarmee ter beschikking te stellen voor de uitvoering in 2025;
4. de begroting 2024 te wijzigen, conform de mutaties zoals beschreven in de samenvatting in de decembernota 2024 op pagina 21.

Aanleiding en context

Het bijstellen van de lopende begroting vindt binnen onze gemeente plaats bij behandeling van oor de gemeenteraad van twee tussentijdse rapportages (turaps). De gemeenteraad besluit op grond van de rapportages om de begroting te wijzigen. In december wordt vervolgens nog een laatste begrotingswijziging aan de gemeenteraad voorgelegd. In de laatste begrotingswijziging van het jaar de nieuwe inzichten vanaf zomerreces verwerkt. Een deel van de wijzigingen heeft betrekking werkzaamheden, die niet in 2024 worden afgerond en doorlopen naar 2025. Voor deze nog uit te voeren werkzaamheden worden de middelen overgeheveld naar volgend jaar. Met de decembernota

worden daarmee de belangrijkste financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting goedgekeurd en vastgesteld. Tevens wordt de raad voorgesteld om een aantal mutaties in de reserves goed te keuren. Enerzijds betreft dit het opheffen van een negental reserves en daarnaast het instellen van drie nieuwe reserves. De nieuwe afwijkingen groter dan € 100.000 zijn:

- de uitkomst van de septembercirculaire gemeentefonds (€ 157.000 voordelig)
- lagere rentelasten dan tussentijds begroot (€ 375.000 voordelig)
- vrijval deel invoeringsbudget omgevingswet (€ 250.000 voordelig)
- vrijval deel rijksbijdrage opvang Oekraïners (€ 450.000 voordelig)
- hogere re-integratiekosten Participatiewet (€ 269.000 nadelig)
- lager gebruik voorzieningen armoedebeleid (€ 712.000 voordelig)
- lagere lasten gemeentelijke organisatie (€ 125.000 voordelig)
- vervallen reserves zonder programmering (€ 1,6 miljoen voordelig)
- vervallen van de kapitaalegalisatiereserve haven (€ 6,2 miljoen voordelig).

Per saldo heeft de Decembernota een voordelig saldo van € 9,98 miljoen. Hierdoor wijzigt het prognosticeerde nadelig resultaat voor 2024 in een voordelig resultaat van € 3,2 miljoen.

In de decembernota wordt vooruitlopend op de jaarrekening verzocht om de nu bekende onderbestedingen van incidenteel geld voor werkzaamheden in 2024 in 2025 te mogen inzetten. Het is van belang dat deze budgetten al begin 2024 beschikbaar zijn in plaats van na vaststelling van de programmarekening in juli 2025. De budgetoverhevelingen zijn de volgende:

- gevelrenovatie € 1,0 miljoen
- ondergrondse containers afvalinzameling € 0,5 miljoen
- Maritiem cluster € 0,3 miljoen
- regionale inkoop sociaal domein € 0,3 miljoen
- doorontwikkeling omgevingswet € 0,25 miljoen
- Hotel en accommodatieregeling COA € 0,2 miljoen
- Steunfonds Cultuur € 0,1 miljoen
- onderzoek kanoroute € 0,1 miljoen
- brede aanpak dak- en thuislozen € 0,1 miljoen
- subsidieregeling gemeentelijke monumenten € 0,1 miljoen
- verkeersveiligheidsprojecten € 0,1 miljoen

Doelen en resultaten

De decembernota is bedoeld om:

1. te voldoen aan de normen voor begrotingsrechtmatigheid en om de raad te informeren over de financiële stand van zaken van de begroting. Ook wordt zo voorkomen dat de jaarrekening sterk afwijkt van de goedgekeurde begrotingsbedragen bij de verschillende budgetten.
2. Het scheppen van de financiële kaders om de activiteiten die opgestart zijn in 2024 maar nog niet zijn afgerond, of waarvoor middelen zijn ontvangen in 2024 maar nog niet konden worden ingezet, te kunnen continueren dan wel uit te gaan voeren.
3. De instelling van een drietal reserves goed te keuren en een negental andere reserves op te heffen zodat dit in de jaarrekening kan worden verwerkt.

Kaders en omstandigheden

Zowel in de Gemeentewet als in het Besluit begroting en verantwoording voor gemeenten (Bbv) zijn bepalingen opgenomen die invloed hebben op de kaderstelling. De Gemeentewet legt het budgetrecht bij de raad en geeft in artikel 213 regels voor de accountantscontrole, inclusief de controle op de rechtmatigheid. De grenzen daarvan zijn uitgewerkt in het door de raad vastgestelde controleprotocol. Het Bbv geeft aan hoe kan worden omgegaan met het doorschuiven van budgetten naar het volgende jaar (Kadernota rechtmatigheid van de commissie Bbv, paragraaf 4.2.4). Voor de instelling en opheffing van reserves geldt dat de gemeenteraad dit moet vaststellen omdat het budgetrecht bij de raad ligt.

Argumenten en alternatieven

In deze paragraaf worden de beslispunten toegelicht:

1. De raad stelt de begroting en wijzigingen daarop vast. Een te groot verschil tussen de begroting en de jaarrekening is niet wenselijk en niet rechtmatig. Bij niet goedkeuren van de bij de Decembernota behorende begrotingswijziging ontstaan (te) grote afwijkingen ten opzichte van de op te stellen jaarrekening 2024 op programmaniveau. Daarnaast voldoen we bij het ontstaan van (te) grote verschillen niet aan de wettelijke eis van begrotingsrechtmatigheid.
2. In het Bbv is bepaald dat de raad naast de financiële mutaties ook de mutaties in de reserves vaststelt. Het in stand houden van aparte bestemmingsreserves is beoordeeld op de noodzaak van uitgaven de komende jaren. Waar er geen programmering is worden voorgesteld de aparte reserves op te heffen en deze daarmee toe te voegen aan de algemene reserve. Dit is ook gedaan voor de reserve kapitaallasten haven waar de kapitaallasten ook worden geraamd als onderdeel van de begroting. Daarmee is de aparte egalisatiereserve niet nodig. De kapitaallasten groeien daarmee geleidelijk in de begroting .
Door het actuele beeld van de programmering van reserves in de de decembernota te verwerken wordt de opstelling van de jaarrekening ontlast.
3. In verband met het budgetrecht van de raad kunnen de middelen die in enig jaar niet worden uitgegeven, en dus ten gunste van het saldo van de programmarekening komen, door middel van een verzoek tot budgetoverheveling worden vastgesteld door de raad om daarmee in het volgende jaar te kunnen worden besteed. Het betreft de planning van activiteiten waarbij de uitvoering niet geheel in het kalenderjaar kan plaatsvinden. Het betreft incidentele (extra) activiteiten of projecten, van geoormerkte budgetten waarvoor in 2025 geen budget is en waarvan de werkzaamheden in 2025 wel doorlopen. In de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie Bbv is bepaald dat voor een dergelijke budgetoverheveling (waarvan de hoogte niet bekend is) een bestemmingsreserve gevormd kan worden.
4. Het voorstel om een reserve cofinanciering te vormen maakt het eenvoudiger om een onderscheid te maken tussen de algemene reserve en diverse projecten waarvoor is afgesproken dat deze onder voorwaarden een bijdrage kunnen krijgen uit de algemene reserve. De resterende algemene reserve kan zo direct worden gerelateerd aan de beschikbare weerstandscapaciteit. Hiermee wordt voorkomen dat een eenmalige bijdrage elk jaar opnieuw wordt begroot. De feitelijke besteding kan worden begroot op het moment dat duidelijk is dat aan de voorwaarden is voldaan. In 2024 worden voor dit jaar aan voorwaarden begrote bijdrage aan De Nollen (€ 600.000) en Seasaw (€ 500.000) aan de reserve cofinanciering initiatieven toegevoegd.

Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen invloed op een duurzamer en klimaatbestendiger Den Helder.

Bestuurlijke vernieuwing

Het voorstel sluit aan op de regelgeving en de wens van de raad om eerder dan bij de jaarrekening geïnformeerd te worden over belangrijke afwijkingen.

Financiële consequenties

Dit voorstel voor de Decembernota 2024 leidt per saldo tot een voordeel van € 9,98 miljoen. Hierdoor wijzigt het eerder geprognosticeerde nadelige resultaat van € 6,76 miljoen na vaststelling van de tweede tussenrapportage nu in een voordelig resultaat voor de 2024 van € 3,2 miljoen. Door de toevoeging van € 3,2 miljoen aan de algemene reserve stijgt de weerstandsratio per 31 december 2024 naar 4,2. De voorstellen voor de resultaatbestemming 2024~2025 bedragen in totaal € 3,14 miljoen. Dit betreft incidentele geoormerkte budgetten waarvoor in 2024 niets is begroot. Een totaaloverzicht van de mutaties van de begroting en het resultaat van deze decembernota staat vermeld in onderstaande tabel.

Primitieve begroting 2024	-8326000	nadelig
Eerste tussenrapportage 2024	-5.000	nadelig
sub	-8.331.000	nadelig
Tweede tussenrapportage	1.571.000	voordelig
sub	-6.760.000	nadelig
Decembernota 2024	9.981.000	voordelig
Saldo na vaststelling Decembernota	3.221.000	voordelig

Uitvoering en Planning

De in de Decembernota 2024 genoemde begrotingswijzigingen worden vóór 31 december 2024 verwerkt in de financiële administratie.

Communicatie

Een persbericht is voor dit besluit niet nodig.